

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **H. M.**, zastoupen JUDr. Lukášem Polákem, advokátem se sídlem Sladkovského 484, Pardubice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2013, č. j. OAM-21/ZA-ZA06-ZA14-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 2. 2015, č. j. 61 Az 2/2013 – 90.

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Lukáši Polákovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 6800 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá přezkoumání a zrušení v záhlaví nadepsaného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2013, č. j. OAM-21/ZA-ZA06-ZA14-2011, kterým nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o azylu“.

Krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí shrnul důvody, pro které stěžovatel o udělení mezinárodní ochrany žádá, jakož i shromážděné podklady žalovaného k rozhodnutí ve věci a konstatoval, že správní řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, netrpí vytýkanými vadami a napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu. Za důvodnou krajský soud neshledal ani námitku ohledně nedostatečného odůvodnění rozdílného zacházení s vyznavači Svědků Jehovových, tedy námitku ohledně restriktivního výkladu pojmu „pronásledování“ žalovaným, ani námitku stran nesprávného vyhodnocení možnosti přístupu stěžovatele ke zdravotní péči, zdravotnímu pojištění či sociálnímu zabezpečení v zemi původu.

Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), písm. b) a písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“.

Stěžovatel se domnívá, že se soud dostatečným způsobem nelysořádal s rozpořem mezi předloženými důkazy a učiněnými právními závěry. Kromě toho se soud spokojil s důkazy opatřenými žalovaným, ačkoli je stěžovatel považuje za zcela nedostatečné, neúplné a neobjektivní, zejména pokud jde o Informace Freedom House z června 2012, Svoboda ve světě 2012 – Arménie, výroční zprávu Human Rights Watch 2013 – Arménie a Informaci síť „důvěrných lékařů“ č. AM-2678-2012 ze dne 21. 11. 2012. Stěžovatel si je vědom, že prokazovat fakta má primárně žadatel o mezinárodní ochranu, žalovaný je však také povinen zajistit maximální možné množství důkazů, a to nejen těch, které tvrzení žadatele vyvracejí, ale též těch, které je potvrzují. Stěžovatel se domnívá, že ačkoli žalovaný rozhodoval za důkazní nouze, měl posoudit jeho celkovou věrohodnost a rovněž pravděpodobnost, zda ke stěžovatelem tvrzeným událostem skutečně došlo, na což však žalovaný úplně rezignoval. Stěžovatel dále upozorňuje na skutečnost, že již od roku 2012 působí v Jerevanu Velvyslanectví ČR, které je nepochybně s to poskytnout v dané věci objektivní a dostatečné informace o situaci v zemi původu, o úrovni lékařské péče, jakož i informace ohledně represivních zásahů státních orgánů vůči Svědkům Jehovovým apod.

Stěžovatel spatřuje rozpor mezi obsahem listin ve správním spise a učiněnými právními závěry v tom, že ze zprávy MZ USA o svobodě vyznání z července 2012 mj. plyne, že „některé zákony a zásady omezují svobodu vyznání náboženských skupin a objevily se i zprávy o porušování lidských práv společnosti a o společenské diskriminaci z důvodu náboženské příslušnosti (...)“. Stěžovatel je tak toho názoru, že jeho obava z pronásledování je zcela důvodná. Žalovaný navíc vůbec neposuzoval, zda stěžovateli nehrozí větší riziko pronásledování, než příznivcům dalších náboženství.

Stěžovatel napadenému rozhodnutí dále vytýká, že jeho tvrzení nebyla posouzena v souladu s čl. 4 odst. 3 až 5 kvalifikační směrnice. Pokud měl žalovaný za to, že stěžovatel neunesl důkazní břemeno, bylo jeho povinností aplikovat standard „přiměřené pravděpodobnosti“. Žalovaný měl také posoudit všechny relevantní skutečnosti jednotlivě a ve vzájemných souvislostech a to podle standardu „reálného rizika“ pro účely § 14a zákona o azylu. Stěžovatel namítá další pochybení žalovaného spočívající v tom, že neshledal kauzální souvislost mezi jednáním arménských bezpečnostních složek a jeho náboženským přesvědčením, a proto tímto směrem nezaměřil ani analýzu informací o zemi původu.

Stěžovatel se tak domnívá, že žalovaný a krajský soud nesprávně posoudili skutkovou otázku, zda byl stěžovatel ve své zemi pronásledován z důvodu náboženství a zda je v jeho zemi zajištěna dostatečná lékařská péče. V potaz nevzali ani jeho osobní a sociální situaci v zemi původu. Vzhledem k uvedenému navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost podané kasační stížnosti. Je toho názoru, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy, a navrhuje kasační stížnost pro její nedůvodnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je v řízení o kasační stížnosti zastoupen ustanoveným advokátem. V daném případě je tak kasační stížnost přípustná; ne však všechny stěžovatelem uplatněné námítky.

Nejvyšší správní soud upozorňuje, že podle § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Toto ustanovení „nesleduje restrikci práv

pokračování

fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, nýbrž zachování kasačního charakteru řízení o kasační stížnosti. Po aktivně legitimovaných účastnících předcházejícího žalobního řízení lze spravedlivě žádat, aby na principu vigilantius iura uplatnili veškeré důvody nezákonnosti správního rozhodnutí již v řízení před soudem první instance. Pokud tak neučiní, je legitimní, že z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším stupni ponese případné nepříznivé následky s tím spojené“ (viz rozsudek ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, publ. pod č. 1743/2009 Sb. NSS). Uvedené ustanovení tedy brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřijatelné. V nyní projednávané věci však stěžovatel až na výtku, že krajský soud nesprávně posoudil skutkovou otázku, zda byl stěžovatel ve své zemi pronásledován z důvodu náboženství a zda je v jeho zemi původu zajištěna dostatečná lékařská péče, uplatnil pouze námitky, které před krajským soudem uplatněny nebyly, ač uplatněny být mohly. Jak to plyne ze shora uvedeného, je nutno shledat takto uplatněné kasační námitky jako nepřijatelné. Jedná se o námitku ohledně neobjektivních podkladů opatřených žalovaným, nesprávného hodnocení důkazů, dále o námitku rozporu mezi právními závěry a spisovým materiálem a rovněž o námitku ohledně nesení důkazního břemene v azylovém řízení, či povinnosti užití důkazního standardu přiměřené pravděpodobnosti, rozhodoval-li žalovaný za důkazní nouze. V žalobě nebyly uplatněny ani námitky týkající se nevyžádání si podkladů od Velvyslanectví ČR v Jerevanu, neposouzení osobní – sociální situace stěžovatele v zemi původu, dále námitka týkající se neposuzování rizika pronásledování stěžovatele v porovnání s jinými náboženstvími a namítáno nebylo ani jednání arménských bezpečnostních složek ve vztahu ke Svědkům Jehovovým (a to ani v průběhu azylového řízení).

Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla podána ve věci mezinárodní ochrany, musel Nejvyšší správní soud rovněž posoudit, zda je podaná kasační stížnost v mezích, v nichž jsou kasační námitky přípustné, přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů. Krajský soud rozhodl v souladu s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu.

V žalobě byla uplatněna toliko námitka stran restriktivního výkladu pojmu pronásledování provedeného žalovaným, související s formálním zdůvodněním neexistence pronásledování ve vztahu ke stěžovateli jeho věkem, protože zásahy státní moci jsou v Arménské republice

činěny pouze proti odpíračům vojenské služby; dále námitka, že se žalovaný nezabýval možnou diskriminací Svědků Jehovových v oblastech jako je zdravotní péče nebo pojištění, a ani schopností arménských státních orgánů poskytnout této sociální skupině efektivní a přípustnou ochranu. Krajský soud se všemi těmito námitkami zabýval a neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení. Pouhý nesouhlas stěžovatele se závěry krajského soudu neznamená, že se krajský soud nevypořádal s uplatněnými námitkami a nezpůsobuje nezákonnost ani nepřezkoumatelnost jeho rozsudku (srov. např. rozsudek ze dne 29. 10. 2014, č. j. 2 Azs 98/2014 - 41).

Pokud pak stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, svoji argumentaci žádným způsobem nerozvedl. Ohledně namítané nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí Nejvyšší správní soud proto odkazuje na své rozhodnutí ze dne 23. 12. 2005, č. j. 4 As 13/2004, podle kterého „[r]ozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], ztotožní-li se sice krajský soud se závěry správního orgánu a označí-li je za správné, nevypořádá se ale s věcnými či právními námitkami v žalobě uplatněnými proti takovým závěrům.“ Nejvyšší správní soud zjistil, že v projednávané věci se krajský soud se všemi námitkami uplatněnými v žalobě dostatečně a řádně vypořádal a stěžovatelova tvrzení jsou tak pouze účelová.

Na základě uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky přijatelnosti kasační stížnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost stěžovatele podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Nejvyšší správní soud poznamenává, že pro řízení o kasační stížnosti byl stěžovateli usnesením ze dne 1. 4. 2015, č. j. 2 Azs 51/2015 – 32, ustanoven zástupce z řad advokátů, JUDr. Lukáš Polák. Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti ve výši 6200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky. Ustanovený zástupce soudu nedoložil, že by byl plátcem DPH. Soud proto vycházel z předpokladu, že zástupce stěžovatele plátcem uvedené daně není. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 6800 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. června 2015

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu